

Vol. 43 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
toimitus@kemia-lehti.fi
www.kemia-lehti.fi
www.facebook.com/kemialehti

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef
• Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 040 733 3485
taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Vakituihin avustaja ja toimistotyöntekijä •
Permanent medarbetare • Contributing Editor
Sanna Alajoki 040 827 9727
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements
ilmoitukset@kemia-lehti.fi

Myynti • Försäljning • Sales

Jaana Koivisto 040 770 3043
jaana.koivisto@kemia-lehti.fi
Irene Sillanpää 040 827 9778
irene.sillanpaa@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions
puh. 03 4246 5370
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 105 euroa (kestotilaus 95 euroa),
muut maat 145 euroa
Kouluille 49 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 105 euro,
övrige länder 145 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 145
Irtnumero/Lösnummer/Single copy EUR 16

Osoitteenmuutokset

Kemian Seurojen toimisto
puh. 010 425 6302, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

**Kustantaja • Utgivare • Publisher
Kempulssi Oy**

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing
Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

**Toimitusneuvosto • Redaktionsråd
• Editorial Board**

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen,
Kemianteollisuus ry
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, SaWe Oy
Professori Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Toiminnanjohtaja Heleena Karrus, Kemian Seurat
Päätoimittaja Leena Laitinen, Kemia-Kemi
Toimittaja Sisko Loikkanen, Yleisradio
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Keskispainos 5 000, erikoisnumeroilla
300–3000 kpl:n lisäjakelu.
Forssa Print, Forssa 2016
ISO 9002

Kohunobelisti söi sushia

Markku Joutsen

OTSIKKOKOULUTUS jätti vasta-hankaisen olon. Somegurun näkökulmasta mediamaailma on armon-kerää klikkauksia tai kuole.

Otsikko ratkaisee, avaako satunnainen surffailija uutisen ja saavatko mainostajat vastinetta rahoilleen. Pysäytä, varoita, lietso pelkoa, vihjaa että toimit väärin, kouluttaja neuvoi.

Selvää on, että otsikointi on jutunteossa avainasemassa. Hyvä otsikko herättää uteliaisuuden ja

houkuttelee lukemaan sisällön. Lukijoita jäävä juttu on hukkaan heitettyä vaivannäköä.

Ongelmia syntyy, kun myyvyys nostetaan ylivertaiseksi kriteeriksi. Silloin vaarana on, että otsikolla vedätetään lukijaa. Huvittava esimerkki on tamperelaislehden otsikko *Festari ei pärjää vain pelkillä makkara-perunoilla – Nyt myydään eniten tätä!*

Mitä siis? Makkara-perunoita.

Toistaiseksi klikkien kalastelu on taloudellisesti kannattavaa, mutta kun yleisö kyllästyy, se äänestää etusormellaan ja ryhtyy vastatoimiin.

Facebookissa toimii jo kohuotsikoille ilkkuva Klikinsäästäjä-ryhmä, joka paljastaa, mitä näennäisuutisia otsikoiden takaa löytyy. *Yllättävä mauste maustaa lihapadan* -jutun yllättäväksi mausteeksi osoittautuu curry.

Kun yleisö kyllästyy, se äänestää etusormellaan.

KÄVIN TUTUSTUMASSA viihdejulkaisuja tuottavaan mediatuloon, jossa avotilan seinää peittivät näyttötaulut. Niistä työntekijät ja johto seurasivat reaaliajassa, mitkä otsikot keräsivät eniten klikkauksia ja paljonko matkaa oli tavoitteeseen. Kiehtovaa, ja hieman pelottavaa.

Tiede uutisointikaan ei selviä puhtain paperein. Hyvä tiedeuutinen voi mainiosti olla viihdyttävä, mutta hakoteillä ollaan, jos sisällöstä ei löydy raflaavalle otsikolle katetta.

Miesflunssa on sittenkin totta, uutisoi usea suomalaismedia. Alkuperäislähteestä käy ilmi, etteivät Johns Hopkinsin yliopiston biokemistit tutkineet miehiä, naisia tai flunssaa. He seurasivat, mitä tapahtuu influenssavirusten infektoimille limakalvoille, kun soluviljelmään lisätään naishormoni estrogeenin kaltaisia yhdisteitä.

Naisten miehiä paremmasta flunssankestävytydestä tutkimus ei kerro mitään, kirjoittaa *Tiede*-lehden päätoimittaja Jukka Ruukki teoksessa *Maito tappaa ja muita outoja tiedeuutisia* (Vastapaino 2016).

ON ETUOIKEUS toimittaa lehteä, jonka ei tarvitse taistella olemassaolostaan klikkausjournalismin aseina. Voimme luottaa siihen, että lukijamme kaipaavat pintaa syvemmälle menevää tietoa ammattitaidolla tuotettuna.

Siksi jätimme tässäkin numerossa käyttämättä avausjuttujen myyhemmät otsikot:

Kauhua öisellä kadulla – verinen rätti paljasti kuvottavan murhan. Ei heikkohermoisille!

Olitko sinä paikalla? Kohunobelisti söi sushia naapurissasi! Katso kuvat!

Leena Laitinen